

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט בנימין יזרעאלי

תובעים הבעל

נגד

נתבעים האישה - נתבעת מס' 1
החמות – נתבעת מס' 2

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

עניינו של פסק דין זה בשתי תביעות, האחת – תביעה למזונות ומדור אשר הוגשה על ידי התובעת (להלן: "האם") נגד הנתבע (להלן: "האב"). השנייה - תביעה לפרוק שיתוף אשר הוגשה על ידי האב (להלן: "התובע") נגד האם (להלן: "נתבעת 1") ונגד החמות (להלן: "נתבעת 2").

התביעה לפרוק שיתוף

להלן תמצית העובדות:

1. כאמור בני הזוג גרו בצרפת, נישאו הן בנישואין אזרחיים והן בנישואין כדמו"י. ביום _____ חתמו בצרפת בפני נוטריון על הסכם ממון (להלן: "הסכם הממון"). לאחר מכן, עברו לגור בישראל עם ילדיהם המשותפים.
2. בתחילת חייהם בישראל, רכשו דירה ברחוב _____ . לצורך רכישת דירה זו, לוו הצדדים מנתבעת 2, אמה של האם (להלן: "נתבעת 2") סכום של 630,000 ₪. דירה זו נמכרה ב1,700,000 ₪. סכום זה שימש כחלק מהתשלום עבור הדירה השנייה אשר רכשו ביום _____ ברחוב _____ (להלן: "דירת המגורים"). המשכנתא אשר נלקחה עבור הדירה הראשונה, נגררה אל הדירה המשותפת.
3. בנוסף לכספים שהתקבלו ממכירת הדירה הראשונה, מומנה הדירה המשותפת, באמצעות כספים אשר הועברו מצרפת בסך של 1,068,200 ₪. כמו כן הדירה מומנה על ידי משכנתא בסך של 1,321,627.25 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

4. בנוסף, ניתנו לצדדים שתי הלוואות מאמה של האם, נתבעת 2, כדלקמן: ההלוואה הראשונה בסך של 630,000 ₪. מתוך סכום זה, הוחזר סך של 430,000 ₪. ההלוואה השנייה בסך של 900,000 ₪. (על פי הסכם ההלוואה מיום _____ אשר צורף לכתב התביעה). על פי סעיף 4 להסכם ההלוואה הצדדים הסכימו כי הנתבעת 2 תגורר ביחידת הדיור שבנכס ובתמורה לא ידרש אף סכום מהתובע והנתבעת.
5. על פי הנתען בכתב התביעה, החוב בגין ההלוואות עומד על סך של 1,200,000 ₪.
6. הצדדים רשומים כבעלים משותפים של הדירה המשותפת, המשכנתא ירדה מהחשבון המשותף של הצדדים. הצדדים התגוררו בדירה המשותפת ביחד עם ארבעת ילדיהם המשותפים, עד עזיבתו של האב בשנת 2017.
7. ביום _____ הגיש האב נגד האם ונגד אמה, חמותו, את התביעה הנוכחית, בה הוא עותר לפירוק השיתוף בדירה המשותפת, ולהחזרת ההלוואה לנתבעת 2, בכפוף לפינוייה מהיחידה בה היא מתגוררת. הדרך לפירוק בהתאם לתביעה הינה, מכירת הדירה לצד ג' וחלוקת התמורה בין הצדדים. התובע צירף לתביעתו חוות דעת לדין הזר מטעמו.
8. ביום _____ הוגשה על ידי האם בקשה למחיקת התביעה על הסף. בין היתר, התנגדה האם להגשת חוות הדעת לדין הזר בשל העובדה כי הוגשה על ידי באת כוחו של האב. הבקשה למחיקת התביעה נדחתה בהתאם להחלטה שניתנה בעניין זה.
9. ביום _____ הגיש האב רשימת מוסכמות ופולגות מטעמו. ביום _____ הגישה האם רשימת מוסכמות ופולגות מטעמה.
10. ביום _____, הגישה נתבעת 1 בקשה ליתן צו המורה לתובע להשכיר את יחידת הדיור המשמשת כמשרד. במסגרת הבקשה, טענה נתבעת 1 כי משתמה תקופת השכירות, התובע מסרב לשוב ולהשכיר את היחידה. כן נטען כי היחידה הייתה מושכרת עד כה כמשרד תמורת 4,750 ₪ בחודש. מכספים אלו מומן חלק מהחזר המשכנתא אשר עמד בעת ההיא על 10,300 ₪ בחודש. כמו כן, חלק מתשלום הארנונה שולם על ידי השוכרים.
11. לאחר דין ודברים בין הצדדים בעניין מומחית לדין הזר, ביום _____ מונתה מומחית לדין הזר מטעם בית המשפט. ביום _____ הוגשה חוות דעת המומחית. לאחר מתן תשובות הבהרה, הוצע לצדדים על ידי בית המשפט לפנות להליך גישור.
12. ביום _____, הוגשה חוות דעת שמאי אשר העריך את הדירה בסך של 5,900,000 ₪.

טענות התובע

13. התובע טוען כי הדירה הראשונה אשר נרכשה בישראל ("הדירה ברחוב _____"), מומנה מכספים אותם העביר מצרפת בשתי העברות. לאחר מכן, דירת המגורים _____ נרכשה מכספי מכירת הדירה ברחוב _____ ומומנה בין היתר מעוד שתי העברות, האחת בסך 185,000 יורו (כ-

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 867,650 ₪) והשנייה בסך 20,000 יורו (סך של כ-94,200 ₪). לטענתו, מקורם של כספים
2 אלו, ממכירת נכס אישי אשר היה בבעלותו טרם הנישואין, ממכירת זכויות בעסק אישי
3 מלפני הנישואין, ומסכום אשר קיבל מהוריו כמקדמה על חשבון ירושתו העתידית. לטענתו,
4 מימן כ-23% מערך הדירה המשותפת _____, וכספים אלו מגיעים לו בחזרה, וזאת על
5 פי הסכם הממון (אשר חל עליו הדין הצרפתי) אשר קבע כי כל אחד ישמור על הרכוש שהביא
6 אתו מלפני הנישואין.
- 7 14. התובע עתר למכירת דירת הצדדים ולחלוקת תמורתה בין הצדדים. מהתמורה פרט את החזר
8 הכספים כדלקמן: החזר ההלוואה לנתבעת 2 בסך 1,200,000 ₪, תוך פינוייה מהיחידה. החזר
9 המשכנתא בסך 1,321,627.25, החזר המגיע לו, בסך של 1,068,200 ₪ בגין כספים שלו מלפני
10 נישואי הצדדים, את היתרה עתר לחלוקה שווה בין הצדדים.
- 11 15. בנוסף, עתר התובע למכירת הרכב המשותף ולהשבת ההלוואה אשר נלקחה תמורתו.
- 12 16. התובע מכחיש כי הסכום בסך 900,000 ₪ שקיבלו מנתבעת 2 (בנוסף 200,000 ₪ אשר נותרו
13 מההלוואה הראשונה) הוא טוען כי זו הייתה הלוואה ולא הייתה כוונה מצדו לשתף את
14 חמותו ברכישה. נתבעת 2 מתגוררת בבית יחד עם נתבעת 1 והקטינים ללא תשלום במשך כל
15 השנים. לטענתו, נתבעות 1 ו-2, נצלו את שהותו בחו"ל על מנת לרשום הערת אזהרה על הדירה
16 לטובת נתבעת 2. התובע טוען כי על נתבעת 2 לשלם שכר דירה, מיום הגשת התביעה, וכן
17 החזר מחצית מתשלום המשכנתא המושט עליו.
- 18
- 19 טענות הנתבעת 1
- 20 17. לטענת נתבעת 1, על פי הדין הצרפתי החל עליהם, בית המשפט מוסמך לדון בפירוק שיתוף
21 רק לאחר שניתן פסק דין חלוט לגירושין. לטענתה, בית הדין הגדול הפקיד ייפוי כח בלתי
22 חוזר על זכויות התובע בדירתם המשותפת על מנת להבטיח את תשלום המזונות. על כן
23 לטענתה החלטה לפירוק שיתוף תאיין את החלטת בית הדין הגדול, ועלולה להותיר אותה
24 ואת אמה ללא קורת גג.
- 25 18. עוד טוענת, כי הנכס בצרפת (אשר התובע טוען כי היה נכס אישי שלו, ואשר הכספים אשר
26 שולמו תמורתו, שמשו בין היתר למימון הדירה המשותפת), הינו למעשה נכס משותף
27 לשניהם וכי התשלומים עבורו ירדו מחשבונם המשותף עת התגוררו יחד בצרפת. על כן,
28 הכסף אשר התקבל תמורת נכס זה, הנו משותף ושייך לשניהם.
- 29 19. כמו כן טוענת נתבעת 1, כי התובע לא מכר את עסקו, אלא רק הקפואו. הכספים אשר הרוויח
30 מפעילות עסקו, נכנסו לטענתה, לחשבונו הפרטי ולאחר מכן הועברו לחשבונם המשותף. היא
31 מכחישה כי נתבעת 2 מתגוררת ביחידה. לטענתה, היחידה מושכרת ונתבעת 2 מתגוררת עמה
32 ועם הקטינים בדירה עצמה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

20. לטענתה, על פי הדין הצרפתי, מאחר והבית רשום על שם שני הצדדים בחלקים שווים, ככל שיימכר, התמורה אשר תתקבל תחולק באופן שווה. לטענתה דירת המגורים המשותפת הוחרגה מהפרדת הרכוש ועל כן הכספים הכרוכים במימונה שייכים לשניהם. לטענתה, על פי הדין הצרפתי מדובר במתנות שבין בני זוג אשר אינן מוחזרות, אף אם צד אחד השקיע יותר כספים, מאחר וזהו נכס מגורים משותף הוא שייך לשניהם שווה בשווה.
21. בהקשר לכך הוסיפה נתבעת 1 וטענה כי היא זו שילדה את הילדים וטיפלה בהם וזו הייתה השקעתה. היא מבקשת, כי בית המשפט יבטיח את מדורה ואת מדורם של הקטינים.
22. הנתבעת 1 טוענת כי אם התובע חפץ בחלק גדול יותר בדירתם המשותפת, היה עליו להכניס בהסכם הממון סעיף ספציפי הנקרא: "תנאי לשימוש חוזר", אשר מגדיר את חלקו הנוסף בדירה המשותפת. לטענתה, מאחר שלא נהג כך, אינו יכול לטעון להחזר הכספים.
23. כמו כן היא טוענת כי מגיעים לה כספים נוספים בגין הוצאות עבור הנכס.

טענות נתבעת 2

24. התובע כאמור תבע גם את אם התובעת, הנתבעת 2, ועתר כי תפונה מהחלק בדירה בו היא מתגוררת, וככל שלא תעשה כן, עתר לחיובה בסך של מחצית שכ"ד. כמו כן, ביקש התובע להסיר את הערת האזהרה שנרשמה לטובת נתבעת 2 שעניינה הימנעות מעשיית עסקה.
25. לטענת הנתבעת 2 עניינה בתביעה זו לפירוק שיתוף, הינה מערכת יחסים חוזית של לווה ומלווה, הכרוכה בתביעה זו והחוסה תחת דיני משפחה ושעניינה הוא הפרת הסכם שנחתם בינה ובין התובע – הוא חתנה.
26. התובע לא הכחיש כי בין הנתבעת 2 לבין והנתבעת 1 נחתמו שני הסכמים ביום __ האחד הסכם "לטווח קצר", (נספח 3 למוצגי התובע), במסגרתו הלווה הנתבעת 2 לתובע ולנתבעת 1 סך של 630,000 ₪. (להלן: "ההסכם לטווח קצר"), והשני, הסכם "לטווח ארוך" (נספח 2 למוצגי התובע), (להלן: "ההסכם לטווח ארוך") (ההסכמים יקראו להלן יחד "ההסכמים"), במסגרתו הלווה הנתבעת לתובע ולנתבעת 2 סך של 900,000 ₪.
27. לטענתה, אין להחיל בעניינה את הדין הצרפתי ומשכך, אין לערוב בעניינה את הסכם הממון. לטענתה, יש להשיב לה את ערך דירתה ולפצותה על נזיקה. היא טוענת, כי בסעיף 3 להסכם ההלוואה הראשון, נקבע, כי החזר ההלוואה יעמוד על 20% משווי הדירה הנרכשת. על כן, לאור הערכת השמאי כי שווי הבית עומד על סך של 5.9 מיליון ₪ הרי שיש להשיב לה 1,180,000 ₪ ובנוסף עוד 200,000 ₪ שטרם הוחזרו לה בגין ההלוואה הקודמת. על כן, לטענתה יש להשיב לה 1,380,000 ₪ מכספי מכירת הדירה.
28. עוד טוענת נתבעת 2, כי עד החתונה היה התובע חסר רכוש. הוא ניצל את מצבה הפגיע לאחר שני ניתוחי _ שעברה, ודחק בה למכור את דירתה בלחץ זמן, וזאת על מנת שירכשו את

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 דירתם המשותפת ברחוב _____ . ההסכם נערך על ידי עורך דין מטעמו של התובע, בעוד
2 היא לא הייתה מיוצגת. הסיכום ביניהם היה כי היא תגורר ביחידת הדיור (סעיף 5.1 לחוזה
3 עמ' 2 לסיכומי נתבעת 2), סיכום אשר הופר במהרה, עת היא הועברה להתגורר בדירה עצמה.
4 לטענתה, נוכח גובה המשכנתא, והעובדה כי בני הזוג התקשו לעמוד בתשלומים, התובע דחק
5 בה כי תעבור להתגורר עמם בבית עצמו, על מנת שיוכלו להשכיר את היחידה, וזו אכן
6 הושכרה תמורת כ- 4,500 ₪ בחודש, דבר שהקל משמעותית על החזרי המשכנתא.
7 ברם, במקום יחידה שהובטחה לה בהסכם על מנת שתישמר פרטיותה ולנוחותה, היא
8 מתגוררת בקומה העליונה בעליית הגג, ונאלצת לעלות את כל המדרגות בבית.
9 הנתבעת 2 טענה כי היא נאלצה להוציא כספים מחשבונה הפרטי על מנת לשפץ ולהוסיף
10 מטבחון ומחיצה עבור פרטיותה. כמו כן, טוענת, כי סייעה לצדדים בתשלום שיפוצים עבור
11 הבית ומעת לעת אף שילמה את החזר המשכנתא, כאשר הצדדים לא עמדו בתשלומים.
12 לטענתה השקיעה כ-40% בדירה המשותפת.
13 הנתבעת 2 הוסיפה כי על פי סעיף 13 לחוזה שנערך בין הצדדים, היה על הצדדים להשיב לה
14 לאלתר את החלואה במידה ויקלעו לקשיים. לטענתה, כאשר אכן התקשו לשלם את
15 המשכנתא ונפתחו נגדם הליכים בהוצל"פ, היא שבה ונחלצה לעזרתם וסייעה להם לעמוד
16 בתשלומים. כמו כן, טענה כי הלוותה לתובע סך של 75,000 ₪, על אף שבחקירה הודה התובע
17 כי קיבל ממנה 50,000 ₪. היא עותרת להשבת סכום זה.
18 לטענתה, התובע השיג את שלו בקניית הדירה ואז נטש את בתה, וחזר לגור בצרפת עם בת
19 זוג חדשה. לו ידעה את כוונותיו, לא הייתה מוכרת את דירתה, עבודה עבדה שנים רבות ואשר
20 הייתה מספיקה בגודלה אף לבתה ולנכדיה. אם אכן תתקבל תביעתו, לה היא מתנגדת, היא
21 תיוותר ללא קורת גג, בעוד התובע התעשר על חשבונה, בזכות עזרתה ונדיבות ליבה.
22 באשר לטענה בדבר הערת האזהרה, טענה נתבעת 2 כי זו נרשמה כדי למנוע עסקה בנוגע
23 לדירה ועל מנת להבטיח את החזר הלוואתה ולמנוע קיום עסקאות. היא עשתה זאת רק
24 בפרוץ המשבר בין הצדדים.
25 לטענת נתבעת 2 במידה והבית יימכר, הרי שיש להשיב לה סך ריאלי לערך דירתה אשר
26 נמכרה לצורך רכישת הדירה המשותפת, בהתאם למדד מחירי הדירות, וזאת על מנת שתוכל
27 לרכוש דירה אחרת ולהשיב את המצב לקדמותו.
28 בנוסף טוענת נתבעת 2, כי יש לפצות אותה בגין דמי השכירות עבור היחידה שהובטחה לה
29 למשך התקופה בה הודרה ממנה.
30
31

דיון

32 מהו דין החל? נוכח מקום הנישואין, נוכח הסכם הממון, ונוכח הימצאותו של הנכס בארץ?

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 על פי תקנה 25(א) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, מונתה על
2 ידי בית המשפט מומחית לדין הזר. המומחית בחנה את תוקפו של הסכם הממון אשר נחתם
3 בצרפת, את הדין החל, נוכח המעבר של הצדדים לישראל, את הזכויות על הנכסים
4 המשותפים וקביעת מועד מימוש הרכוש ופירוק השיתוף וחלוקתו.
- 5 אין ספק כי הסכם הממון, אשר נחתם בין הצדדים בצרפת בפני נוטריון, **הינו בתוקף והינו**
6 **מחייב**. הסכם הממון חל על כל הנכסים של בני הזוג בצרפת וכן בישראל. (הדבר עולה הן
7 מחוות הדעת, והן מסעיף סעיף 2 (ג1) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973).
- 8 לעניין הדין החל, קבעה המומחית, כי התנאים התמלאו, וכי האמנת האג (להלן: "האמנה")
9 חלה על הצדדים. על פי סעיף 4 לאמנה, **כאשר הצדדים לא קבעו לפני הנישואין איזה חוק**
10 **יחול, הרי שיחול על משטר יחסי הממון שלהם החוק הפנימי של המדינה בה הקימו את**
11 **מגוריהם הקבועים הראשונים קרי – צרפת.**
- 12 גם סעיף 15 לחוק יחסי ממון קובע כי **על יחסי ממון יחול חוק מושבם בעת עריכת הנישואין.**
13 **אולם רשאים הם בהסכם לקבוע ולשנות יחסים אלו בהתאם לחוק מושבם בשעת עשיית**
14 **ההסכם.** על כן קבעה המומחית כי **החוק החל על הסכם הממון הנו החוק הצרפתי.**
- 15 ההסכם קובע, כי המשטר שחל על בני הזוג הנו" משטר של הפרדת רכוש עם שיתוף
16 ברכישות". על פי חוות הדעת (סעיף 13), ההסכם קובע "משטר מעורב" וחוזי שיש בו הפרדת
17 רכוש עם החרגה באשר לנכסים אשר מוגדרים משותפים.
- 18 לפי סעיפים 1536-1543 לקודקס הצרפתי, כאשר בני זוג בחרו להתנהל לפי משטר של הפרדת
19 רכוש, "כל אחד ישמור על הניהול, השימוש ובעלות חופשית ברכושו". כמו כן, כל אחד ישמור
20 על חובותיו, למעט החובות המשותפים בתחום אחזקת הבית וגידול הילדים (סעיף 220
21 לקודקס הצרפתי).
- 22
- 23 דירת המגורים כנכס משותף:
- 24 כפי שיובהר להלן, מצאתי לנכון לקבוע כי דירת המגורים _____ בה התגוררו הצדדים
25 הינה דירה אשר חל עליה שיתוף, חרף הפרדת הרכוש כאמור בהסכם.
- 26 ראשית, על פי חוות הדעת, בחלק העוסקת ב"חברת הרכישות" בהסכם, קבעו הצדדים
27 **מפורשות משטר של שותפות בדירת המגורים ובתכולתה.** (ר' לעניין זה סעיף 31 לחוות
28 הדעת), כאשר ניהול השותפות הינה על פי הוראות סעיפים 1421-1425 לקודקס.
- 29 הווה אומר, חרף הפרדת הרכוש כפי שקבעו הצדדים בהסכם, עסקינן בנכס משותף אשר לא
30 ניתן למכור או לממש אותו, ללא אישור הצד השני (סעיף 3-215). כפועל יוצא, מכך גם כאשר
31 הדירה המשותפת לא תהיה יותר דירת המגורים, הנכס יישאר משותף לבני הזוג.
- 32 שנית, הדירה נרשמה בלשכת רישום מקרקעין על שם שני הצדדים בבעלות שווה. מכאן שאין
33 מחלוקת כי דירת המגורים המשותפת של הצדדים. (ר' סעיף 32.6 לחוות הדעת מיום 7.5.18).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 46. שלישית, על פי חוות הדעת, פסיקת בית המשפט העליון בצרפת קובעת כי אין חשיבות לאופן
2 המימון, אף אם חלקו של אחד מן הצדדים גבוה יותר ואין לכך נפקות באשר לדירת המגורים
3 המשותפת. הוזה אומר, על פי חוות דעת המומחית, הפסיקה רואה במימון דירת המגורים,
4 "השתתפות בחובות הנישואין". (ר' סעיף 43 ו-46 לחוות הדעת) והקובע הינו רישום הבעלות.
5 47. רביעית, ובנוסף לכל האמור לעיל, עסקינן בדירה אשר נרכשה בהסכמה, והצדדים גרו בה
6 מספר שנים ביחד עם ילדיהם (סעיף 2-215 לקודקס הצרפתי).
7

החזרת כספים שהושקעו לצורך רכישת הדירה לאחד הצדדים:

- 8
9 48. יחד עם כל האמור, וכפי שיפורט להלן, מחוות הדעת עולה כי חרף היותה של הדירה
10 משותפת, הרי שניתן יהיה לקבל החזר עבור השקעות בדירה זו, במצב בו השקעות אלו מומנו
11 מכספים אישיים. החזר זה יתקבל אך ורק כאשר יתווסף להסכם סעיף שימוש חוזר, או
12 כאשר התובע יוכיח, "בכל דרך אפשרית" כי עסקינן בנכס אישי שלו שהושקע.
13 49. כאמור לעיל, התובע טוען כי 23% מערך הדירה המשותפת, מקורם מכספים אישיים שלו
14 שהתקבלו ממכירת זכויות בעסק שלו בצרפת לפני הנישואין, וכן מכספי מתנות שקיבל
15 מהוריו. על כן, לטענתו, בעת פירוק השיתוף בדירה, מגיע לו החזר עבור כספים אלו.
16 50. על פי חוות הדעת ישנם שלושה סוגי נכסים בגינם ניתן לקבל החזר – נכסים בבעלות הבעל,
17 נכסים בבעלות האישה ונכסים של השותפות בין שני הצדדים. באשר לנכסי השותפות נקבע
18 בחוות הדעת, כי רק כאשר יוכח כי השותפות נהנתה מכספים שמקורם מכספים אישיים של
19 אחד מבני הזוג, ניתן יהיה לפסוק החזר כספים בהתאם להוראות סעיף 1469 לקודקס אשר
20 קובע מנגנון החזרת הכספים.
21 51. ברם, כפי שעולה מחוות הדעת, לפי סעיף 1434 לקודקס הצרפתי, כאשר הוכנסו כספים
22 אישיים לנכסים המשותפים, מאחר וקיים קושי במעקב אחר השתלשלות הכספים, על בן
23 הזוג הטוען להחזר, להוסיף סעיף "שימוש חוזר" על מנת לקבע את זכויותיו בכספים אלו.
24 52. המומחית הוסיפה כי ככל שלא מסתייע להוסיף סעיף של שימוש חוזר, או שלא הוסיף, הרי
25 שעל בן הזוג התובע החזר, להוכיח בכל דרך אפשרית כי מדובר בנכס אישי שלו.
26 53. שתי דרכים אלו הינן הדרכים היחידות בהן יכול התובע ללכת כדי להוכיח החזר כספים בגין
27 השקעה אישית בנכסי השותפות – כאלו המהווים חריג לשיתוף על פי הדין הצרפתי החל.
28 54. אלא, שלאחר ששמעתי את טענות התובע ועיינתי במסמכים שהוגשו סבורני כי התובע לא
29 הצליח להוכיח כי מקורם של כל הכספים שבגינן מגיע לו החזר הינו מכספים אישיים.
30 לפיכך, וכפי שיפורט להלן, הוא אינו זכאי לתבוע את השבת מלוא הכספים כאמור לעיל
31 למעט האמור להלן.
32 55. התובע טוען כי על הנתבעת להשיב לו הכספים כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 כספים בסך של 22,000 יורו אותם העביר בשנת 2007. לטענת התובע כספים אלו שימושו
2 לרכישה ושיפוץ הדירה הראשונה של הצדדים ברחוב _____ . לטענת התובע הדירה
3 ברחוב _____ נמכרה בסך של 1.7 מיליון ₪ ומכספי המכירה נקנתה דירת המגורים.
4 התובע טען כי הסך אשר הושקע כאמור שייך לסוג הכספים/נכסים שלנתבעת אין בהם חלק,
5 ובעת פירוק השיתוף בדירה עליו לקבל סכום זה במלואו.
6 אלא, שלאורך כל ההליך לא הצליח התובע להביא תימוכין וסימוכין להוכחת טענותיו אלו,
7 וחזר על טענותיו שוב ושוב ללא פירוט. סבורני כי ככל והיה הדבר נכון, על התובע היה
8 להוסיף להסכם, אשר נחתם מעל לשנתיים קודם, סעיף "שימוש חוזר" כאמור, המחריג
9 כספים אלו, ומשלא עשה זאת – אין לו אלא להלין על עצמו. כאן המקום לציין כי התובע
10 צירף מסמכים לסיכומיו, ללא שניתנה רשות לכך, ואין להסתמך על מסמכים אלו.
11 יתירה מכך, התובע אף לא הצליח להעמיד גרסה עקבית וסדורה לפיה כספים אלו הינם שלו 56.
12 בלבד, על אחת כמה וכמה כאשר הסך האמור שימש לשיפוץ ורכישה של הדירה ברחוב
13 _____ ושבאמצעות כספי מכירת הדירה ברחוב _____ נרכשה הדירה המשותפת. סבורני
14 כי פעולה כפולה זו בכספים (שימוש לצרכי הבית הישן, ואחריו שימוש לצרכי רכישת דירת
15 המגורים שהיא כאמור, משותפת) מהווה "הטמעה" של כספים אלו ברכוש המשותף ואין
16 לראות בהם רכוש נפרד.
17 טענות התובע בדבר סך של 185,000 יורו שמומנו על ידו בשנת 2013 : 57
18 לטענת התובע הסך האמור הגיע מדירה אישית שלו בצרפת שנקנתה על ידו 3 שנים לפני
19 נישואיו עם הנתבעת. מאידך, לטענת הנתבעת הם התגוררו בדירה זו בצרפת לאחר נישואיהם,
20 כאשר את המשכנתא אשר רבצה על אתה דירה, שילמו שניהם יחד. לפיכך טוענת הנתבעת כי
21 הדירה הני"ל בצרפת הינה דירה משותפת, וממילא אף היא נכללת ברכוש המשותף לצדדים.
22 בעניין זה טענה הנתבעת 2 כי לאחר נישואי הזוג, הצדדים עלו לארץ והתגוררו בביתה, וכך 58
23 יכלו להשכיר את הדירה בדמי שכירות המכסים את המשכנתא של הדירה בצרפת, כאשר
24 הדבר מלמד כי הדירה בצרפת שימשה את שני הצדדים.
25 גם באשר לטענה זו, התובע לא הוכיח כי כספים אלו הינם ממקור של מתנה או ירושה, וכמו 59
26 כן, לא הוכיח כי לא התכוון לשתף את נתבעת 1 בדירה. התובע לא סיפק ראיות משכנעות
27 והסבר מניח את הדעת מתי בדיוק רכש את הדירה בצרפת ומאילו כספים.
28 בנוסף, העובדה, כי הדירה המשותפת _____, נרשמה על שם שני הצדדים, מעידה על 60
29 כוונת התובע לשיתוף הנתבעת בכספיו האישיים אשר הושקעו בדירה. על פי חוות הדעת,
30 לגירושין אין השלכה על מתנות שנתנו בין בני זוג (סעיף 265 לקודקס הצרפתי). הכלל הוא כי
31 גם במקרה שאחד מבני הזוג הוכיח שהוא השקיע יותר משאבים ברכישת הדירה, יש לראות
32 ברישום הדירה על שם שני בני הזוג, כנתינת מתנה.
33 הווה אומר, גם אם הייתה הדירה בצרפת דירה "להשקעה" שאינה נכללת ברכוש המשותף, 61
34 הרי שעם רכישת דירת המגורים בישראל ומכירת הדירה בצרפת, הוטמעו כספי הדירה

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 "להשקעה" בכספים בדירת המגורים וחדלו להיות "כספי השקעה", אלא כספים עבור "נכס
2 מגורים", נכס שהצדדים הסכימו לגביו כי הינו משותף.
3
4
5 .62 סך של 20,000 ₪ אותם קיבל התובע במתנה מהוריו:
6 בהסכם הממון נקבע, כי במקרה של פירוק שיתוף (למעט במקרה של פטירה), יש לשלם פיצוי
7 או החזר לצד שמימן את דירת המגורים מנכסים או כספים אשר מקורם ממתנה או ירושה.
8 .63 אציין בהקשר לכך כי בתשובה לשאלות הבהרה מיום _____, ענתה המומחית לדין הזר,
9 כי הסכם הממון קבע כי החזר או פיצוי יוחזר לבן הזוג שמימן את דירת המגורים, רק אם
10 מקורו של הכסף נובע מכספים אשר הגיעו לו ממתנה או ירושה.
11 .64 מצאתי לנכון לקבל את טענתו זו של התובע באשר לכספי הירושה. שוכנעתי כי כספים אלו
12 הגיעו לידינו כמקדמה על ירושתו העתידית המהווים נכס אישי שלו (פרוטוקול מיום
13 19.10.20 עמ' 7 ש' 6-16, עמ' 3 לסיכומי התובע). לפיכך בעת פירוק השיתוף התובע זכאי
14 להחזר סכום זה (בלבד).
15 .65 לעניין טענות נתבעת 2, לאחר ששקלתי את מכלול טענות הצדדים, לא מצאתי מקום לקבל
16 את טענותיה והסעדים הנדרשים על ידה, למעט אלו אשר יפורטו להלן.
17 .66 ראשית יצוין כי הערת האזהרה אשר נרשמה לטובתה הייתה אך ורק כדי להבטיח את החזרת
18 כספי ההלוואה ולמנוע קיום עסקאות, אך הערה זו לא הקנתה לה זכות אובליגטורית בנכס
19 ועל כן אין לה חלק בבעלות על הדירה המשותפת. באשר לכך יצוין כי אכן הנתבעת 2 כלל לא
20 נרשמה כבעלים על הנכס.
21 .67 כאמור, נתבעת 2 טענה בסיכומיה כי בניגוד להסכם ההלוואה, שם נתנה לה התחייבות כי
22 בתמורה להלוואה היא תתגורר ביחידה, הרי שבמציאות היחידה הושכרה, והיא נאלצה
23 להתגורר בעליית הגג, על כן, זוהי הפרת החוזה.
24 .68 ברם, כנלמד מהתנהגותה לאורך השנים נתבעת 2 לא רק שלא מחתה נוכח ההפרה, ולא
25 הגישה כל תביעה בעניין, אלא אף הגדילה עשות, ושיפצה מכספה את היחידה למעלה
26 והוסיפה לה מטבחון ומחיצה לפרטיותה ונוחותה. אף בעמוד 2 לכתב ההגנה, טענה כי
27 מבחינתה, על מנת לסייע לבתה ולנכדים פינתה את היחידה, וכי היא סבורה כי יש להשכיר
28 את היחידה על מנת לשלם באמצעות דמי השכירות את המשכנתא.
29 .69 ההלכה הפסוקה הכירה בכך שייכתנו נסיבות בהן התנהגות הצדדים מלמדת באופן משתמע
30 על זניחת זכות על פי הסכם, אף ללא צורך בהודעת ביטול. הלכה זו חלה גם מקום שמדובר
31 בהסכם שעניינו התחייבות לבצע עסקה במקרקעין. כן נפסק כי העובדה שההסכם בו מדובר
32 קיבל תוקף של פסק דין אינה שוללת אפשרות של בטלות הסכם בשל זניחתו בע"מ 2943/18

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 פלונית נ' פלוני (נבו 06.12.2018). על כן, כעולה מהתנהגותה של נתבעת 2, הגם שלא הגישה
2 תביעה לאכיפת החוזה בגין הפרה ו/או כל תביעה אחרת, הרי שלפחות השלימה עם המצב.
3 כמו כן, טוענת נתבעת 2 כי נתנה כספים רבים לסיוע בתשלום המשכנתא וכן לשיפוצים.
4 סבורני כי בנסיבות בהן בין הצדדים הייתה קיימת מערכת יחסים מיוחדת, יש להחיל את
5 חזקת המתנה, באופן בו לתובע ולנתבעת 1 תעמוד חזקת מתנה, ועל הנתבעת 2 להרים את
6 נטל סתירת החזקה ולהוכיח כי היה מדובר בהלוואה (יצוין כי נתבעת 2 כלל אל הגישה
7 תביעה עצמאית מטעמה). סבורני כי נוכח העובדה שהצדדים הינם קרובי משפחה, בת, בן
8 זוגה והאם, הרי שחלה בעניין "מערכת יחסים מיוחדת" שכן עסקינן ביחסי משפחה. ("קרוב
9 קרוב", כלשונו של כב' השופט זילברג בעניין גולדקורן, ע"א 180/51 ארנולד גולדקורן נ'
10 סילביה ויסוצקי, ח 262 (1954) וכן ר' תמ"ש (חד') 3540/05 ר.א. נ' ר.פ. (פורסם בנבו,
11 29.4.2007)).
- 12 71. אשר על כן, על הכספים אשר נתנה נתבעת 2 למשפחתה, חלה חזקת מתנה שבין הורים
13 לילדים, ועל נתבעת 2 נטל ההוכחה כי לא היה מדובר במתנות מאם לילדיה. ברם, נטל
14 ההוכחה על כספים אלו, לא הורם, למעט ההלוואות אשר עוגנו בהסכמים.
15 72. בכל מקרה יוער כי לטענותיה החוזיות של הנתבעת 2 אין מקום בתביעה לפירוק שיתוף.
16 וככל שישנן, מקומם היה בהליך נפרד, אשר כאמור לא הוגש ע"י נתבעת 2.
17 73. נוכח האמור וכפי שיפורט בסיפא לפסק דין זה, הוראות ההסכמים יחולו כלשונו.
18 74. באשר ליתרת ההלוואה כפי שקבלו אותה הצדדים (התובע והנתבעת 1) במסגרת ההסכם
19 לטווח קצר, הרי שברור כי על הצדדים לפעול כאמור בסעיף 5 ל"הסכם לטווח קצר" ולהשיב
20 את יתרת ההלוואה (כאמור, סך של 200,000 ₪) לידי הנתבעת 2.
21 75. באשר ליתרת ההלוואה כאמור ב"הסכם לטווח ארוך", ובהתקיים התנאים שבסעיף 7 ו 5.1
22 ונוכח האמור בסעיף 3 להסכם הרי שעל הצדדים (התובע והנתבעת 1) לפעול כאמור בהסכם
23 זה ולהשיב לנתבעת 2 את ההלוואה באופן בו יועבר לה סך של 20% משווי הדירה.
24 76. מועד פירוק השיתוף: על פי חוות דעת המומחית, במקרים בהם טרם הוגש הסכם גירושין
25 לאישור בית המשפט, ומתנהלים הליכים משפטיים סביב הגירושין, בית המשפט נותן צו "אי
26 פשרה", כאשר מועד הצו מהווה תאריך פירוק השיתוף.
27 77. לדבי המומחית בחוות הדעת, אחד הצדדים רשאי לבקש מבית המשפט כי תאריך פירוק
28 השיתוף יהיה סיום המגורים המשותפים והשותפות בין הצדדים, כאשר "היות והבעל הגיש
29 תביעה לפירוק שיתוף ביום 21.3.17 ועזב את דירתם המשותפת ביום 27.4.17, הוא יכול
30 לבקש כי מועד זה יהיה מועד פירוק השיתוף".
31 78. באשר לשאלת מועד הקרע, הסכימה הנתבעת בסיכומיה כי הדין החל הוא הדין הצרפתי
32 והסכימה לקבל את קביעת בית המשפט בעניין. בנוסף לכך, התובע הסכים עם קביעת

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 המומחית בעניין מועד הקרע. אשר על כן, ונוכח האמור מצאתי לנכון לקבוע כי מועד הקרע
2 הינו מועד עזיבת התובע את דירת הצדדים 27.4.17.
- 3 79. זכויות כספיות אשר נצברות בעבודה: באשר לאלו כאמור, חל הסכם ההמון לפיו הן נשארות
4 כנכס אישי. ר' לעניין זה (תשובת הבהרה מטעם המומחית מיום 16.5.18).
- 5 80. טענת התובעת בדבר זכויות בדירת הסטודיו שנרכשה בצרפת בשנת 2006 ע"י התובע ונתבעת
6 2: על פי חוות הדעת (סעיף ה'), כיוון שמקובל בצרפת לרכוש נכס נוסף לרווחת המשפחה
7 לצורכי חופשה, אלו אינם נכסים להשכרה אלא למגורי המשפחה. ברם, דירות להשקעה
8 המושכרות, אינן נחשבות לרכוש משותף. עסקינן בדירה שנרכשה לאחר הנישואין ונרשמה
9 על שם התובע והנתבעת 2, הצדדים כאמור בחרו במשטר של הפרדת רכוש, ומשלא מדובר
10 בדירת המגורים והבעלים הינם כאמור, התובע והנתבעת 2, הרי שמצאתי לנכון לקבוע כי
11 לנתבעת 1 אין חלק בנכס בצרפת הרשום על שם התובע ונתבעת 2.
- 12 81. אופן ביצוע פירוק השיתוף בדירה: הצדדים חלוקים בדבר אופן ביצוע איזון המשאבים.
13 לטענת התובע יש למכור את הדירה לצד ג' וחלוקת שוויו בין הצדדים. לטענת הנתבעת אין
14 לדון בשאלה האם תרכוש היא את דירת המגורים, שכן הדבר אינו אפשרי לבחינה בטרם
15 פסק הדין הקובע את זכויותיו של כל אחד מהצדדים בדירה.
- 16 82. באשר לכך יצוין כי על פי חוות הדעת, סעיף 270 של הקודקס הצרפתי קובע כי בעת הגירושין,
17 ניתן לבקש "פיצוי מאזין" על מנת לפצות על שינוי שחל ברמת החיים. ניתן להמיר את הפיצוי
18 בזכות שימוש או בעלות במקרקעין. הדבר נתון לשיקול דעת בית המשפט.
- 19 83. על פי הדין הישראלי (שלא חל במקרה דנן), מעניק סעיף 6 (ד) לחוק יחסי ממון, לבית המשפט
20 שיקול דעת בביצוע איזון המשאבים, על מנת שלא תיגרם פגיעה לאחד מבני הזוג או ברווחת
21 הקטינים.
- 22 84. סעיף 40א (א) (תיקון מס' 17) תשנ"ה- 1995 קובע: החליט בית המשפט לפי סעיף 40 על
23 פירוק השיתוף במקרקעין משותפים שהם דירה של בני זוג המשמשת אותם למגורים,
24 בדרך של מכירה, לא יורה על ביצועה והמכירה תעוכב, כל עוד לא נוכח בית המשפט כי
25 לילדי בני הזוג הקטינים ולבן זוג המחזיק בהם, יחדיו, נמצא הסדר מגורים אחר המתאים
26 לצרכיהם, לתקופה שיקבע."
- 27 85. לאור כל האמור לעיל, ובשים לב לגיל הקטינים ולמצבת הנכסים יש להורות על פירוק
28 השיתוף בדירת הצדדים לאלתר.
- 29 86. ככל שהצדדים לא יגיעו להסכמה אחרת בתוך 30 יום, תמכר הדירה ע"י ב"כ הצדדים אשר
30 ימונו ככונסי נכסים בתיק זה לשם מכירת הדירה וחלוקת התמורה, באופן הבא:
- 31 א. ראשית תסולק יתרת המשכנתא הרובצת על דירת המגורים וכן הוצאות המכירה.
32 ב. לאחר מכן, יושבו לנתבעת 2 הסכומים על פי ההסכמים:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 45901-03-17

תיק חיצוני:

- 1 סך של 200,000 ₪ יושב לנתבעת 2 באופן בו לסך האמור תתווסף ריבית
2 והצמדה כחוק החל מיום 1.2.14 (כאמור בהסכם "לטווח קצר").
- 3 ii. סך של 20% מהערך הכולל של בית המגורים (ללא ניכוי חוב משכנתא) על פי
4 סכום המכירה יושב אף הוא לנתבעת 2 (על פי ההסכם "לטווח ארוך").
- 5 ג. סך של 20,000 אירו יועבר לתובע. בתוספת ריבית והצמדה כחוק החל מיום הגשת התביעה.
6 ד. יתרת התמורה תחולק בין התובע והנתבעת 1 בחלקים שווים.
- 7
- 8 בטרם סיום, ביהמ"ש ממליץ לב"כ הצדדים לשתף פעולה לצורך הגעה להבנות בעניין
9 אופן יישום פסק הדין והוצאתו לפועל ללא הערמת קשיים, במיוחד נוכח התמשכות
10 ההליך והקשיים המשפחתיים המלווים את הצדדים.
- 11 במידה ויווצר הרושם כי ב"כ הצדדים אינם משתפים פעולה, יהיה מקום להורות על מינוי
12 כונס נכסים חיצוני.
- 13 כמו כן ממליץ ביהמ"ש לצדדים לעשות כל מאמץ על מנת להסדיר את יתר העניינים, ככל
14 שנתרו בין הצדדים, ולא להיגרר למחלוקות נוספות, בעיקר למען טובת הקטינים.
- 15 בנסיבות העניין אין צו להוצאות וכל צד יישא בהוצאותיו.
- 16 **המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים.**
- 17
- 18 ניתן היום, ז' חשוון תשפ"ב, 13 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23